

Thời điểm này, khi lạm phát tăng cao đang kìm hãm sự phát triển của nền kinh tế, khiến đời sống xã hội gặp nhiều khó khăn, ảnh hưởng trực tiếp đến chi tiêu của từng cá nhân, gia đình thì, việc nộp thuế TNCN trở thành vấn đề “nóng” trong cộng đồng, trong đó, không ít các ý kiến đề nghị phải sửa ngay Luật Thuế TNCN cho phù hợp với thực tiễn.

 Thanh Mai

Nhiều phương án được đề xuất

Việc đưa chính sách thuế TNCN vào áp dụng trước nay vẫn là vấn đề hết sức nhạy cảm, vì có liên quan trực tiếp đến thu nhập của mỗi cá nhân, nhất là đối với hoàn cảnh của Việt Nam - một đất nước phải trải qua một thời kỳ dài gây dựng, kiến thiết và mới chỉ thực sự khởi sắc từ những năm đầu thập niên 90 của thế kỷ trước. Chính vì vậy mà trước khi xây dựng và ban hành Luật Thuế TNCN, Đảng và Nhà nước đã chủ trương thực hiện “bước đệm” trước, bằng việc thực hiện Pháp lệnh thuế thu nhập đối với người có thu nhập cao năm 1991, để người dân có thu nhập làm quen với việc nộp thuế cho NSNN. Cả với bước đệm này thì cũng phải tới 18 năm sau, Luật Thuế TNCN mới được xây dựng, ban hành và chính thức có hiệu lực từ 1/1/2009.

Tuy nhiên, cho dù đã trải qua thời gian nghiên cứu, thử nghiệm kỹ lưỡng, với quãng thời gian quá độ tương đối dài, nhưng khi áp dụng vào thực tế đời sống, thuế TNCN vẫn luôn là tâm điểm của dư luận. Bên cạnh những phản ánh liên quan đến quy trình, thủ tục kê khai, nộp thuế, cộng đồng NNT còn luôn bàn khoăn đến phương pháp tính thuế, việc xây dựng các mức khởi điểm chịu thuế, biểu thuế, thuế suất... ngay cả tính đạo lý của sắc thuế đôi khi cũng được đem ra phân

Ảnh: PY

Bài 3: Thuế TNCN những kiến nghị từ thực tiễn

tích, so sánh, cân nhắc. Điều đó đủ cho thấy, việc điều tiết thu nhập của từng cá nhân quả là không dễ.

Còn nhớ, ngay khi áp dụng Luật thuế TNCN đúng lúc nền kinh tế đang suy thoái, để kích thích tiêu dùng, sản xuất, Quốc hội đã quyết định miễn, giảm thuế TNCN trong 6 tháng đầu năm 2009. Đến thời điểm này, khi kinh tế lạm phát, đời sống xã hội gặp nhiều khó khăn, việc nộp thuế TNCN được dư luận xem như một trong những nguyên nhân ảnh hưởng đến thu nhập của từng cá nhân, mỗi gia đình, thì đề xuất sửa luật lại được dư luận đề cập như một yêu cầu cấp bách từ đời sống.

Trong thời gian gần đây, công luận đã tập trung phản ánh nhiều phương án sửa Luật Thuế TNCN do các chuyên gia, luật gia, các nhà nghiên cứu kinh tế đề xuất. Theo đó, có ý kiến cho rằng, nên tiếp tục miễn, giảm thuế trong một khoảng thời gian nhất định; Có ý kiến đề nghị bổ sung thêm một số khoản chi phí được trừ trước khi xác định thu nhập chịu thuế; Không ít yêu cầu cần phải nới rộng khoảng cách giữa các bậc thuế, bổ sung thêm các bậc thuế thấp 1% - 3% trong biểu thuế. Nhiều hơn cả là kiến nghị nâng mức khởi điểm chịu thuế và mức chiết giảm gia cảnh cho người phụ thuộc...

Dù đề xuất ở góc độ nào thì việc sửa Luật Thuế TNCN cũng xuất phát từ lý lẽ tạo điều kiện để người

lao động ổn định cuộc sống trước cơn bão giá, từ đó động viên, khuyến khích người dân phấn đấu vươn lên để có thêm thu nhập, đóng góp cho đất nước.

...nhưng có quá vội khi sửa luật?

Đối trọng với những kiến nghị phải sửa Luật Thuế TNCN thì các nhà chuyên môn lại cho rằng, cần phải cân nhắc kỹ, bởi nếu sửa luật lúc này là quá vội vàng. Nhận định này xuất phát từ các căn cứ: Thứ nhất, việc sửa đổi một văn bản pháp luật phải tuân theo quy trình nghiêm ngặt, với một độ trễ thời gian nhất định. Thứ hai, một văn bản luật mới qua 2 năm áp dụng (thực tế chỉ là 1 năm 6 tháng) đã bàn đến chuyện sửa sẽ làm mất tính ổn định và tính trung lập của sắc thuế. Thứ ba, để giải bài toán lạm phát, cần sự tham gia của tổng thể các chính sách, chứ không riêng thuế TNCN. Thứ tư, nếu sửa vội sẽ làm mất ý nghĩa, đưa thuế TNCN trở về thuế thu nhập đối với người có thu nhập cao trước kia...

Nhưng cho dù có quyết định sửa luật hay không thì một số vướng mắc phát sinh từ thực tế 2 năm triển khai Luật Thuế TNCN cũng đang đòi hỏi các cơ quan chức năng phải cập nhật, nghiên cứu để có giải pháp phù hợp, cả với trước mắt và lâu dài, nhằm đưa Luật Thuế TNCN ngày càng phát huy hiệu quả trong thực tế ■